

te komen. Ook een populier kan volgens langzamerhand aanvaarde normen tot boomwaarden van enkele duizenden guldens per exemplaar komen. Dan wordt ook een zekere mate van boomverzorging, onontkoombaar, b.v. wegens het risico van inrotten op plaatsen, waar takken zijn afgebroken.

Verplanten

Betrekkelijk vaak worden in Amsterdam populieren verplant, tot ± 12 j. gaat dit immers vrij makkelijk. De boom krijgt dan een „zieltje” mee, wat moedergrond, terwijl de kroon uiteraard wordt aangepast d.m.v. snoeien. De in dit blad eerder beschreven methode, waarbij afgezaagde populieren van kloek formaat als poot weer aanslaan, is in Amsterdam op enkele plaatsen toegepast. De gebruikelijke zandophogingen leveren niet de juiste bodemfactoren hiervoor. Er is ook wel eens overwogen de populieren aanwezig op een enkele meters op te hogen terrein door bastverwonding en bijbrengen van grond te redden. Om andere redenen moesten deze bomen evenwel toch verdwijnen.

Aantastingen

Tot nu toe is Amsterdam gespaard voor zwaar besmettelijke ziekte-aanvallen of massale insecten-schade in de populier. Toch is de vrees hiervoor aanleiding om minder royaal éénklonig materiaal aan te planten.

Vervangende soorten bestaan echter nauwelijks; wilg b.v. komt hiervoor niet in aanmerking, zolang de watermerkziekte sterk heerst.¹⁾

Populiereroest heeft een aantal jaren geleden nogal wat schade berokkend. Dankzij behandeling is dit gevaar nu geweken. Het-

zelfde kan gezegd worden van de bladvlekkenziekte. Op de horzylvlinder vindt intensieve controle plaats gezien de aantastingen die er geweest zijn. Wilgehoutrups wordt regelmatig in het Westelijk stadsdeel aangetroffen.

Hout

Met uitzondering van gemeentelijk bosbezit spelen houtproductie en -opbrengst geen enkele rol bij het stedelijk groenbeheer. De rooikosten zijn al vele malen hoger dan de jaarlijkse opbrengst van enkele tienduizenden guldens. Wat de populier betreft wordt toch nog een deel gebruikt voor emballage-, klompen- en lucifershout. De kleine maten gaan weg als vezelhout.

Tenslotte

De populier heeft het tot nu toe uitermate goed gedaan in Amsterdam. Daar dragen toe bij zijn ongeëvenaarde groeisnelheid, betrekkelijk geringe eisen aan de bodem, windbestendigheid en andere pioniereigenschappen. Waar, door stadsuitbreiding, metroaanleg, etc., steeds weer „woestijnverwante” groeiplaats-factoren optreden, zal de populier zijn positieve bijdrage kunnen blijven leveren.

Daarnaast is de populier ook als „bejaarde” een graag geziene gast in parken en plantsoenen. Daarom is het raadzaam gebruik te maken van de rassen- en vormenrijkdom van het geslacht populier, meer dan tot nog toe.

¹⁾ Redactie: Watermerkziekte kan nu worden voorkomen. Zie in novembernummer 1975 van Populier het artikel „De noodzaak van het gebruik van gezond vermeerderingsmateriaal van *Salix alba* i.v.m. de verspreiding van de watermerkziekte” door J. Gremmen en M. de Kam.

Indeling en naamgeving van populieren

De spraakverwarring over de indeling en naamgeving van populieren was voor de Nationale Populieren Commissie aanleiding haar werkgroep „Plantsoen en Rassen” te vragen alle in Nederland in de handel zijnde klonen in bestaande of nieuwe groepen in te delen. Deze groepen moesten, voor zover ze nog niet bestonden, met Nederlandse namen worden aangeduid. Vooral de benamingen „balsempopulier” en „balsemhybride” hadden tot de spraakverwarring aanleiding gegeven, die groter werd naarmate meer nieuwe rassen in de handel kwamen. Het gebruik van de namen Leuce, Aigeiros en Tacamahaca voor de sekties (groepen) waartoe de voor ons land belangrijke populieren behoren, was voor velen al niet gemakkelijk. Deze groepen zullen voortaan met Nederlandse namen respectievelijk witte-, zwarte- en balsempopulieren worden aangeduid.

Ook voor de belangrijkste soorten en groepen van klonen zijn Nederlandse namen vastgesteld, te weten:

I Groep „Witte populieren” (Leuce)

- witte abeel (*P. alba*)
- grauwe abeel (*P. canescens*)
- esp (*P. tremula*)

II Groep „Zwarte populieren” (Aigeiros)

- Europese zwarte populier (*P. nigra*)
- Euramerikaanse populier (*P. euramericana*), hybriden tussen *P. deltoides* en *P. nigra*.

III Groep „Balsempopulieren” (Tacamahaca)

- Westamerikaanse balsempopulier (*P. trichocarpa*), klonen die tot de zuivere soort behoren.

- Hybride balsempopulier – klonen waarvan de ouders beide een balsempopulier zijn doch tot een verschillende soort behoren, bijvoorbeeld 'Androscoggin' (*P. maximowiczii* x *P. trichocarpa*).

IV Groep „Zwarte balsempopulieren”

De klonen, waarvan in één van de ouders of in beide ouders zowel de Aigeiros- als de Tacamahaca-groep vertegenwoordigd zijn, zijn in deze groep ondergebracht. Tot deze groep behoren o.a. 'Barn' en 'Geneva'; de 'Barn' is ontstaan uit de kruising *P. trichocarpa* x *P. deltoides*, een balsem- en een zwarte populier. De 'Geneva' ontstond uit de kruising *P. maximowiczii* x *P. berolinensis*. De *P. berolinensis* is echter een hybride van twee populieren die tot verschillende groepen behoren.

Om de Nederlandse namen sneller in de praktijk ingevoerd te krijgen zullen deze in de nabije toekomst ook op de waarmerkstrookjes van de NAKB, onder de naam van kloon, worden vermeld; bijvoorbeeld:

'Raket'	– Witte abeel
'Enniger'	– Grauwe abeel
'Loenen'	– Europese zwarte populier
'Robusta'	– Euramerikaanse populier
'Oxford'	– Zwarte balsempopulier
'Blom'	– Westamerikaanse balsempopulier
'Androscoggin'	– Hybride balsempopulier

I Groep WITTE POPULIEREN (sektie LEUCE)**SOORTEN**

P. alba – <i>witte abeel</i>	a
P. tremula – <i>esp</i>	tr
P. grandidentata	g

WITTE HYBRIDEN

P. canescens – <i>grauwe abeel</i>	cnc
P. alba x P. grandidentata	a x g
P. alba x P. tremula	a x tr
P. tremula x P. alba	tr x a

Klonen van witte abeel

'Raket'	a
'Nivea'	a

Klonen van grauwe abeel

'Bunderbos'	cnc	'Limbricht'	cnc
'De Moffart'	cnc	'Schijndel'	cnc
'Enniger'	cnc	'Tatenberg'	cnc
'Honthorpa'	cnc	'Witte van Haamstede'	cnc

II Groep ZWARTE POPULIEREN (sektie AIGEIROS)**SOORTEN**

P. deltoides	d
P. nigra – <i>Europese zwarte populier</i>	n

ZWARTE HYBRIDEN

P. euramericana – *Euramerikaanse populier*

Klonen van Europese zwarte populier

'Brandaris'	n
'Italica'	n
'Loenen'	n
'Schoorldam'	n
'Terwolde'	n
'Vereecken'	n
'Woltersen'	n

Klonen van Euramerikaanse populier

'Agathe F'	d x n	'I 214'	d x n
'Dorskamp'	d x n	'Löns'	d x n
'Flevo'	d x n	'Marilandica'	d x n
'Florence Biondi'	d x n	'Robusta'	d x n
'Gelrica'	d x n	'Serotina'	d x n
'Harff'	d x n	'Spijk'	d x n
'Heidemij'	d x n	'Tardif de Champagne'	d x n
		'Zeeland'	d x n

III Groep BALSEMPOPULIEREN (sektie TACAMAHACA)**SOORTEN**

P. trichocarpa – <i>Westamerikaanse balsempopulier</i>	t
P. tacamahaca	ta
P. maximowiczii	m
P. laurifolia	l

HYBRIDE BALSEMPOPULIER**Klonen van Westamerikaanse balsempopulier**

'Blom'	t
'Fritzi Pauley'	t
'Heimbürger'	t

Klonen van hybride balsempopulier

'Androscoggin'	m x t
----------------	-------

IV Groep ZWARTE BALSEMPOPULIEREN (HYBRIDEN tussen de sekties AIGEIROS en TACAMAHACA)**Klonen van zwarte balsempopulier**

'Barn'	d x t	'Oxford'	m x (l x n)
'Donk'	d x t	'Rap'	t x d
'Geneva'	m x (l x n)	'Rochester'	m x n

Aanduiding van de afstamming door een codenummer

De werkgroep werd tevens gevraagd een voorstel in te dienen om de naam van de belangrijkste populiersoorten en de afstamming van klonen afgekort aan te geven. Dit laatste heeft weliswaar voor de praktijk weinig nut maar kan wel van belang zijn voor wetenschappelijke publikaties.

Besloten is achter de naam van een kloon een code te plaatsen zodat ieder, die van deze code op de hoogte is, direkt kan af-

leiden uit welke combinatie van soorten de kloon is ontstaan en tot welke groep populieren hij behoort. De vooroudergeneratie, waaruit de ouders zijn ontstaan, wordt hierbij tussen haakjes geplaatst.

H. W. Kolster

Sekretaris van de werkgroep

„Plantsoen en Rassen” van de N.P.C.